

مرکز بین‌المللی
ترجمه و نشر للصحف

رهیافت‌های تاریخی و فرهنگی به حمزه‌نامه

historical and cultural approaches to Hamzehnameh

مهدی محمدی

مجموعه آثار

همایش بین‌المللی حضرت حمزه علیه السلام

سرشناسه:	محمّدی، مهدی، ۱۳۶۸ فروردین
عنوان و نام پدیدآور:	رهیافت های تاریخی و فرهنگی به حمزه نامه: Historical and cultural approaches to Hamzehnameh
مشخصات نشر:	مهدی محمدی
مرجع تولید:	قم، مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ، ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری:	مجمع آموزش عالی تاریخ، سیره و تمدن اسلامی
شابک:	۲۳۸ ص
یادداشت:	978-600-429-931-2
موضوع:	کتابنامه: ص ۲۲۴-۲۳۸؛ همچنین به صورت زیرنویس
موضوع:	حمزه نامه -- نقد و تفسیر
شناسه افزوده:	داستان های فارسی -- قرن ۱۰ ق. -- تاریخ و نقد
شناسه افزوده:	Persian fiction -- 16th century -- History and criticism
رده بندی کنگره:	جامعة المصطفی ﷺ العالمية. مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ
رده بندی دیویی:	Almustafa International Translation and Publication center/Almustafa International University
شماره کتابشناسی ملی:	۵۹۳۲PIR
فایل نهایی مرجع * BP1489	۴/۳۶۸
	۸۷۳۹۲۷۸
	این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است

رهیافت های تاریخی و فرهنگی به حمزه نامه

historical and cultural approaches to Hamzehnameh

مؤلف: مهدی محمدی

چاپ اول: ۱۴۰۰ ش / ۱۴۴۳ ق

ناشر: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ

چاپ: چاپخانه دیجیتال المصطفی ﷺ / شمارگان: ۵۰۰ قیمت: ۵۵۰,۰۰۰ ریال

مراکز پخش

- ◀ ایران، قم، خیابان معلم غربی (حجتیه)، پلاک ۱۸ تلفن: ۹۸۲۵ ۳۷۸۳۶۱۳۴
- ◀ تهران، پلاک ۱۰۵ / ۵۲۵ ۳۷۸۳۹۳۰۵ (داخلی)
- ◀ ایران، قم، بلوار محمد امین، سه راه سالاریه تلفن: ۲۵ - ۳۲۱۳۳۱۰۶

✉ pub_almustafa 🌐 pub-almustafa.ir ✉ miup@pub.miu.ac.ir

باساس از دست اندرکارانی که ما را در تولید این اثر یاری رساندند.

- مدیر انتشارات: مصطفی نوبخت
- مدیر تولید: جعفر قاسمی ابهری
- ناظر فنی: سید محمد رضا جعفری
- ناظر گرافیک: مسعود مهدوی
- ناظر چاپ: ایوب جمالی

همه حقوق برای ناشر محفوظ است

با توجه به هزینه ها و مشکلات عدیده، هر شخص حقیقی یا حقوقی که اقدام به چاپ، بازنویسی، کپی، تکثیر و یا هرگونه برداشت جهت تهیه کتاب و تبدیل آن به جزوه، CD، فایل PDF، اسکن، عکسبرداری و یا انتشار در فضای مجازی نماید، شرعاً مجاز نمی باشد و پیگیرد قانونی خواهد داشت.

سخن ناشر

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و در عصر جهانی شدن ارتباطات، پرسش‌ها و چالش‌های نوینی در حوزه علوم انسانی، فراروی اندیشمندان مسلمان قرار گرفت که برخاسته از مسئولیت دشوار حکومت در این عصر است؛ دورانی که پایبندی به دین و سنت در مدیریت همه جانبه کشورها بسیار چالش برانگیز می‌نماید. از این رو، مطالعات و پژوهش‌های به روز، جامع، منسجم و کاربردی در حوزه دین، بر اساس معیارهای معتبر جهانی و اندیشه‌های ناب و ژرف، بایسته و ضروری است و جلوگیری از انحرافات فکری و تربیتی پژوهندگان حوزه دین، مهم و مورد عنایت بنیان‌گذاران این شجره طیبه، به ویژه معمار بزرگ انقلاب اسلامی، امام خمینی رحمته الله علیه و مقام معظم رهبری علیه السلام می‌باشد.

جهانی شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه‌های فرهنگی و ارتباطی، قطعاً دارد که دانش پژوهان و علاقه‌مندان به این مباحث، با اندیشه‌های بلند و ارزش‌های متعالی آشنا شوند و این مهم، با ایجاد رشته‌های تخصصی، تولید متون جدید و علمی، گسترش دامنه آموزش و تربیت سازمان یافته دانشجویان به سرانجام خواهد رسید. این فرایند، گاه در پرداختن به مباحث بنیادین و تدوین متون تخصصی تعریف می‌شود و گاه در نگارش بحث‌های علمی، اما نه چندان پیچیده و تخصصی به ظهور می‌رسد.

بالندگی مراکز آموزشی، در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. بازنگری در متن‌ها و شیوه‌های آموزشی و پژوهشی و به روز کردن آنها نیز این انسجام و پویایی و در نتیجه، نشاط علمی مراکز آموزشی و پژوهشی را در پی دارد.

«جامعة المصطفی صلی الله علیه و آله و سلم العالمية» به عنوان بخشی از این مجموعه، که رسالت بزرگ تعلیم و تربیت طلاب غیرایرانی را بر عهده دارد، تألیف متون درسی مناسب را سرلوحه تلاش خود قرار داده و تدوین و نشر متون درسی در موضوعات گوناگون علوم دینی، حاصل این فرایند است.

مرکز بین‌المللی

ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله و سلم

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۹	فصل نخست: کلیات
۱۰	۱. ۱. طرح مسئله
۱۱	۱. ۲. اهمیت و ضرورت
۱۳	۱. ۳. روش پژوهش
۱۴	۱. ۴. پیشینه پژوهش
۲۵	۱. ۵. یافته های تازه
۲۶	۱. ۶. نقد منابع
۲۷	۱. ۶. ۱. منابع ادبی
۲۹	۱. ۶. ۲. منابع باستانی
۳۰	۱. ۶. ۳. منابع تاریخی
۳۱	۱. ۶. ۴. منابع فرهنگی
۳۲	۱. ۶. ۵. حمزه نامه
۳۴	فصل دوم: ویژگی های حماسه، افسانه و اسطوره ای در حمزه نامه
۳۵	۱. ۲. حماسه، افسانه، اسطوره
۳۸	۲. ۲. واقعیت تاریخی و مفهوم حقیقی
۴۱	۲. ۳. کارگرد های اسطوره
۴۴	فصل سوم: ظرفیت های تاریخی شخصیت های صحابه
۴۵	۱. ۳. حمزه بن عبدالمطلب
۴۵	۱. ۳. ۱. ۱. وجاهت تاریخی
۴۹	۱. ۳. ۲. ۱. حمزه در منابع شیعی و اهل فتوت

۵۲	۲.۳. عمرو بن امیه
۵۴	۱.۲.۳. ویژگی های شخصیتی و تاریخی
۶۰	۲.۲.۳. بر ساخت قدیسانه از عمرو بن امیه در تاریخ
۶۴	فصل چهارم: ایران و انیران در حمزه نامه، ریشه ها و بر ساختها
۶۵	۱.۴. ایران و انیران در ایران باستان
۷۸	۲.۴. قداست پهلوان و قر شاه
۷۸	۱.۲.۴. فره پهلوانی امیر حمزه
۸۲	۳.۴. تخت پهلوانی و تخت پادشاهی
۸۷	۴.۴. اوصاف ایرانیان در حمزه نامه
۸۹	۱.۴.۴. پادشاه
۹۳	۲.۴.۴. وزیر
۹۸	۳.۴.۴. پهلوانان
۱۰۲	۵.۴. اوصاف انیرانیان در حمزه نامه
۱۰۳	۱.۵.۴. انیران مثبت در داستان
۱۱۰	۲.۵.۴. انیران منفی در داستان
۱۱۵	فصل پنجم: اخلاق و دین در حمزه نامه
۱۱۹	۱.۵. اصول اخلاقی
۱۲۲	۲.۵. شیوه زندگی
۱۲۴	۳.۵. کار ویژه
۱۲۹	۴.۵. سلیح
۱۳۱	۵.۵. سنت میترایی و اسم اسلامی
۱۳۴	۶.۵. دین در داستان حمزه نامه

۱۳۸	۵. ۷. قدیسان در داستان حمزه نامه
۱۴۱	فصل ششم: ماورالطبیعه و عجایب در حمزه نامه
۱۴۳	۶. ۱. دیوان در حمزه نامه
۱۴۴	۶. ۱. ۱. آفرینش دیوان
۱۴۵	۶. ۱. ۲. دیو خدایان و انسانهای دیو
۱۴۸	۶. ۱. ۳. بازتولید دیو در دوره پسا اسلام
۱۵۴	۶. ۲. پربان در حمزه نامه
۱۵۹	۶. ۳. دوال پا در حمزه نامه
۱۶۴	فصل هفتم: زنان در داستان حمزه نامه
۱۶۵	۷. ۱. سایه ای از زن پریسان (زن فتن)
۱۷۰	۷. ۲. پری و جهی در ایران باستان
۱۷۵	۷. ۳. زنان پریسان در حمزه نامه
۱۸۲	۷. ۴. انواع خواستگاری و ازدواج در حمزه نامه
۱۸۳	۷. ۴. ۱. خواستگاری کردن پسر از دختر با اذن پدر دختر
۱۸۷	۷. ۴. ۲. مخالفت پدر با ازدواج دختر
۱۹۲	۷. ۴. ۳. خواستگاری دختر از پسر
۲۰۰	۷. ۴. ۴. ازدواج با میانجی گری
۲۰۲	۷. ۴. ۵. خواستگاری و ازدواج از طریق جنگ
۲۱۱	۷. ۴. ۶. تصاحب زن
۲۱۷	۷. ۵. پایبندی به خانواده
۲۲۰	نتیجه گیری
۲۲۴	فهرست منابع